

JUSTITSMINISTERIET

Civil- og Politiafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 7. april 2010
Kontor: Færdsels- og våben-
kontoret
Sagsnr.: 2011-156-0336
Dok.: FST40400

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 6 vedrørende forslag til lov om ændring af færdselsloven og lov om ungdomsskoler (Knallertkørekort og sanktioner ved ulovlig kørsel på knallert m.v.) (L 137), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 30. marts 2011.

Lars Barfoed

/

Freja Sine Thorsboe

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 6 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af færdselsloven og lov om ungdomsskoler (Knallertkørekort og sanktioner ved ulovlig kørsel på knallert m.v.) (L 137):

”Vil ministeren i forlængelse af besvarelsen af spørgsmål 1 til L 137 yde teknisk bistand til et ændringsforslag med bemærkninger, der indebærer, at alderen for at køre knallert 45 nedsættes til 16 år, hvor man forudsætter følgende:

- At køreuddannelsen for 16-17-årige vil skulle foregå i samme regi, som for 15-årige, som tager kørekort til lille knallert og, at prisen for de to køreuddannelser skal være den samme.
- At sanktionsniveauet for 16-17-årige, som har kørekort til stor knallert, skal være det samme som for 15-årige, der har kørekort til lille knallert – herunder også for så vidt angår kørekortfrakendelse og kørselsforbud for overtrædelser på stor knallert for gruppen af 16-17-årige.”

Svar:

1. Udarbejdelse af et sammenhængende ændringsforslag om nedsættelse af aldersgrænsen for stor knallert forudsætter efter Justitsministeriets opfattelse, at der forinden tages stilling til en række centrale spørgsmål. Som det fremgår nedenfor under pkt. 2-6, drejer det sig navnlig om den nærmere fastsættelse af sanktioner, herunder i relation til enkelte aldersgrupper og den indbyrdes sammenhæng mellem de forskellige køretøjskategorier, tilrettelæggelsen af køreundervisningen og prøveafviklingen samt om finansieringen heraf. Alt afhængig af svaret på de enkelte spørgsmål vil der kunne opstå yderligere spørgsmål, som ligeledes vil kræve nærmere stillingtagen.

På den baggrund finder Justitsministeriet det ikke muligt at yde teknisk bistand, som ønsket af Retsudvalget. Det bemærkes i den forbindelse, at der i øvrigt efter ministeriets opfattelse vil kunne være tale om så væsentlige ændringer af det fremsatte lovforslag, at de ikke uden videre bør fremsættes som ændringsforslag uden forudgående inddragelse af bl.a. Kommunernes Landsforening.

Som anført i besvarelsen af 23. marts 2011 af spørgsmål 1 til lovforslaget, kan regeringen i øvrigt ikke støtte et forslag om at nedsætte aldersgrænsen for førere af stor knallert fra 18 til 16 år. Om baggrunden herfor henvises til den nævnte besvarelse af spørgsmål 1.

2. Som det fremgår af Justitsministeriets besvarelse af 23. marts 2011 af spørgsmål nr. 1 vedrørende lovforslaget, kræves der i dag førerret til enten bil eller motorcykel for at kunne føre stor knallert, jf. færdselslovens § 63 a, stk. 1, og der eksisterer derfor ikke nogen særskilt køreuddannelse eller køreprøve for stor knallert. Tredje kørekortdirektiv kræver imidlertid, at EU-medlemsstaterne med virkning fra den 19. januar 2013 indfører et særskilt kørekort til bl.a. stor knallert. Lovforslaget lægger derfor op til, at der pr. 19. januar 2013 indføres en ny kørekortkategori (kategori AM) til stor knallert, idet både kørekort til bil og kørekort til motorcykel dog fortsat vil give ret til også at føre stor knallert. Det er i forbindelse med indførelsen af det nye særskilte kørekort til stor knallert forudsat i lovforslaget, at personer, der ønsker at erhverve et sådant kørekort, vil skulle gennemføre køreundervisning, der i høj grad vil svare til køreundervisningen til den eksisterende kategori A (motorcykel), jf. punkt 3.2.2 og 3.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Endvidere er det forudsat, at køreuddannelsen ved erhvervelse af kørekort til stor knallert vil skulle foregå hos private køreskoler svarende til ordningen for eksempelvis bil og motorcykel.

I spørgsmålet forudsættes det imidlertid, at køreuddannelsen – i forbindelse med en nedsættelse af aldersgrænsen til 16 år – for unge under 18 år vil skulle foregå i samme regi, som for 15-årige, som tager kørekort til lille knallert. Det indebærer i givet fald, at der vil skulle indsættes en ny bestemmelse, hvorefter kommunerne skal sørge for undervisningen af unge førere af stor knallert. I tilknytning hertil vil der bl.a. skulle tages stilling til, om kommunerne også skal forestå afvikling af henholdsvis den praktiske og teoretiske del af køreprøven for de mindreårige, således som der er lagt op til ved den lille knallert, jf. lovforslagets § 1, nr. 7 (færdselslovens § 63, stk. 3).

3. Endvidere forudsættes det i spørgsmålet, at prisen for køreuddannelsen til henholdsvis lille og stor knallert skal være den samme. Justitsministeriet har forstået det anførte således, at der ønskes fastsat et gebyr for mindreåriges erhvervelse af kørekort til stor knallert, der svarer til det gebyr, som de mindreårige med lovforslaget vil skulle betale for at erhverve kørekort til lille knallert.

Det bemærkes i den forbindelse, at der efter den gældende bestemmelse i færdselslovens § 124 d betales 100 kr. for udstedelse af et knallertbevis.

Med lovforslaget indføres en selvstændig kørekortkategori til lille knallert, ligesom der indføres en køreprøve for lille knallert samt en udvidelse og forbedring af køreundervisningen for unge knallertførere under 18 år. Som følge heraf forhøjes det gebyr, som unge knallertførere i dag betaler for et knallertbevis med i alt 320 kr. til i alt 420 kr., jf. lovforslagets § 1, nr. 24 (færdselslovens § 124 d, stk. 2). Forhøjelsen af de unges gebyr dækker ikke de 24 timers teoretisk og praktisk undervisning, som i dag udgør ungdomsskolernes knallertundervisning. Gebyrforhøjelsen skønnes derimod at dække udgifterne forbundet med udstedelsen af knallertkørekortet samt kommunernes meromkostninger i forbindelse med den forbedrede ungdomsskoleundervisning, herunder de 6 lektioner, som uddannelsen forventes øget med.

Efter lovforslaget fastsættes samtidig et gebyr på 225 kr. for afholdelse af køreprøve og kontrollerende køreprøve til stor knallert, jf. lovforslagets § 1, nr. 24 (færdselslovens § 124 d, stk. 4 og 5). Gebyret dækker både prøveafholdelsen og omkostningerne forbundet med kørekortudstedelsen. Gebyret dækker derimod ikke køreuddannelsen, der som nævnt ovenfor forudsættes at foregå hos private køreskoler, og som i øvrigt forudsættes i høj grad at skulle svare til køreundervisningen til den eksisterende kategori A (motorcykel).

Såfremt gebyret for udstedelse af et kørekort til stor knallert til unge under 18 år vil skulle svare til det gebyr, der i lovforslaget er fastsat for de unges erhvervelse af kørekort til lille knallert, vil der skulle foretages en række ændringer i færdselslovens § 124 d.

Det bemærkes i den forbindelse, at såfremt kommunerne pålægges også at skulle varetage køreundervisningen til stor knallert for de 16-17-årige i stedet for de private køreskoler, må det forventes at ville medføre yderligere udgifter for kommunerne, som ikke fuldt ud kan dækkes ved en forøgelse af gebyret med 195 kr. Med mindre der træffes anden beslutning, vil staten skulle afholde de merudgifter, som etablering af en kun delvist gebyrfinansieret køreuddannelse til stor knallert for unge under 18 år i offentligt regi vil indebære.

4. Det anføres endvidere i spørgsmålet, at sanktionsniveauet samt reglerne om frakendelse og kørselsforbud for de 16-17-årige førere af stor knallert skal svare til de foreslåede regler for førere af lille knallert.

Som det fremgår af Justitsministeriets besvarelse af 23. marts 2011 af spørgsmål 1 til lovforslaget, gælder færdselslovens almindelige regler om førerretsfrakendelse og kørselsforbud i dag tillige for forseelser begået med stor knallert. Lovforslaget lægger ikke op til ændringer af dette som følge af, at der indføres et særskilt kørekort (kategori AM) til stor knallert. Stor knallert er således omfattet af færdselslovens regler om førerret og princippet om, at en frakendelse af førerretten har virkning for alle kategorier af køretøjer, som kræver førerret. Frakendes førerretten således for et forhold begået på stor knallert, mister vedkommende ligeledes retten til at føre eksempelvis bil.

I modsætning hertil indføres der med lovforslaget et selvstændigt sanktionssystem for ulovlig kørsel på lille knallert, der er baseret på, at retten til at føre lille knallert er en særskilt ret, som holdes adskilt fra færdselslovens regler om førerret (bil, motorcykel og stor knallert mv.). I forbindelse med at lovforslaget som noget nyt indsætter en bestemmelse om frakendelse af retten til at føre lille knallert, lægges der således f.eks. op til, at en sådan frakendelse generelt ikke skal have betydning for vedkommendes mulighed for at erhverve eller bevare førerretten til bil mv. Den eneste undtagelse herfra er den foreslåede regel om, at personer under 18 år, der begår et forhold, som medfører en ubetinget frakendelse af retten til at føre lille knallert, får udsat det tidspunkt, hvor vedkommende ellers ville kunne erhverve førerret til bil mv. eller alternativt frakendes førerretten til bil mv. i 6 måneder, hvis vedkommende er nået at fylde 18 år og har erhvervet en sådan førerret, før sagen afgøres, jf. nærmere lovforslagets § 1, nr. 39 (færdselslovens § 129, stk. 4).

En ubetinget frakendelse af førerretten til bil, motorcykel, stor knallert mv. sker for minimum 6 måneder, jf. færdselslovens § 128, stk. 1. En ubetinget frakendelse som følge af spirituskørsel eller overtrædelse af færdselslovens § 54 sker dog for et tidsrum af mindst 3 år, jf. færdselslovens § 128, stk. 2, som senest er ændret ved lov nr. 184 af 8. marts 2011.

Med lovforslaget lægges der derimod op til, at en ubetinget frakendelse af retten til at føre lille knallert sker for minimum 2 år, uanset om føreren er under eller over 18 år, jf. lovforslagets § 1, nr. 39 (færdselslovens § 129, stk. 3), og uanset hvilken af de relevante overtrædelser der er tale om. Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, har Justitsministeriet i den forbindelse tilsluttet sig arbejdsgruppens forslag om, at frakendelsestiden ved en ubetinget frakendelse af retten til at føre lille knallert af hensyn til reglernes pædagogiske og præventive sigte altid bør væ-

re 2 år i førstegangstilfælde, jf. punkt 4.1.3.2 i lovforslagets bemærkninger.

Såfremt denne ordning uden videre udvides til også at omfatte stor knallert, vil det bl.a. betyde, at frakendelsestiden ved forseelser begået på stor knallert tilsvarende vil blive på minimum 2 år. I visse tilfælde vil der i givet fald blive tale om en markant skærpelse i forhold til det frakendelsesniveau, der i dag efter praksis gælder for stor knallert, bil mv., nemlig i de tilfælde, hvor frakendelsestiden i dag fastsættes til 6 måneder, hvorimod det i spirituskørselsager og sager, hvor der er kørt under påvirkning af euforiserende stoffer, omvendt vil indebære en lempelse, idet udmålingen i sådanne sager starter på 3 år, jf. ovenfor.

Hertil kommer, at en sådan frakendelsesregel for stor knallert vil have den konsekvens, at vedkommende ligeledes vil være afskåret fra at føre bil mv. i minimum 2 år, med mindre der gøres grundlæggende op med det nugældende system, hvorefter stor knallert (i modsætning til lille knallert) er omfattet af færdselslovens almindelige regler om førerret og princippet om, at en frakendelse af førerretten har virkning for alle kategorier af køretøjer (eksempelvis bil og motorcykel), som kræver førerret.

En udvidelse af den foreslåede frakendelsesordning for lille knallert, jf. lovforslagets § 1, nr. 39 (færdselslovens § 129), til også at gælde for stor knallert vil tillige indebære, at stor knallert – i modsætning til, hvad der gælder i dag – vil skulle undtages fra klippekortordningen, jf. færdselslovens § 125, stk. 2, og reglerne om kørselsforbud, jf. færdselslovens § 127.

5. Såfremt store knallerter udskilles fra færdselslovens almindelige regler om førerret, vil det i tilknytning hertil være naturligt at overveje, om store knallerter tillige skal udskilles fra bestemmelserne om obligatorisk konfiskation i færdselslovens § 133 a, stk. 2 og 3, samt stk. 4, som indsat ved lov nr. 184 af 8. marts 2011, der med sin nuværende ordlyd både omfatter bil, motorcykel og stor knallert mv. Det bemærkes i den forbindelse, at lille knallert ikke omfattes af disse bestemmelser, men derimod efter lovforslaget vil blive omfattet af en række selvstændige konfiskationsbestemmelser, jf. lovforslagets § 1, nr. 45 (færdselslovens § 133 a, stk. 5-7 (som omnummereret ved justitsministerens ændringsforslag)).

6. For så vidt angår straffen for forseelser begået på lille knallert lægger lovforslaget op til, at bødeniveauet på en række områder ligesom i dag

fortsat skal være lavere end ved tilsvarende forseelser begået på stor knallert. Eksempelvis lægger lovforslaget op til, at spirituskørsel begået på lille knallert, uanset promillens størrelse og førerens alder, i førstegangstilfælde straffes med en bøde på 2.000 kr., jf. lovforslagets § 1, nr. 12 (færdselslovens § 117 c, stk. 1) og bemærkningerne til bestemmelsen.

Spirituskørsel på stor knallert straffes derimod kun med bøde i førstegangstilfælde, hvis promillen er på 2,00 eller derunder. I sådanne tilfælde udmåles en bøde under hensyntagen til den pågældendes indtægtsforhold på gerningstidspunktet samt alkoholconcentrationen, jf. færdselslovens § 117 b, stk. 1, jf. § 117, stk. 1. I praksis fastsættes bøden i sådanne sager i førstegangstilfælde svarende til 1 måneds nettoløn ganget med promillens størrelse, hvilket i de fleste tilfælde vil være væsentligt over 2.000 kr.

Tilsvarende vil en overtrædelse færdselslovens § 54, stk. 1, 1. pkt. (kørsel under påvirkning af euforiserende stoffer), begået på lille knallert i førstegangstilfælde med lovforslaget medføre en bøde på 2.000 kr. uanset førerens alder, hvorimod forseelsen begået på stor knallert som udgangspunkt udløser en indtægtsbestemt bøde, jf. færdselslovens § 117 b, stk. 1, jf. § 117, stk. 1.

Under visse nærmere angivne betingelser vil straffen for bl.a. spirituskørsel begået på henholdsvis lille og stor knallert kunne stige til fængsel. Bestemmelserne herom er imidlertid heller ikke identiske for lille og stor knallert, jf. nærmere lovforslagets § 1, nr. 12 (færdselslovens § 117 c, stk. 2) sammenholdt med færdselslovens § 117, stk. 2.

Såfremt der skal gælde de samme regler for bøde- og fængselsstraf for eksempelvis spirituskørsel begået på stor knallert, som der med lovforslaget lægges op til for lille knallert, vil det således kræve en række ændringer.

Det bemærkes i tilknytning hertil, at Justitsministeriet umiddelbart har forstået spørgsmålet således, at det alene er reglerne for unge førere af stor knallert under 18 år, der ønskes ændret. En sådan sondring efter alder vil – modsat hvad der gælder for lille knallert, hvor reglerne om frakendelse, bødestraf mv. som udgangspunkt er ens for personer over og under 18 år – have den konsekvens, at der skal etableres to forskellige sanktionssystemer for førere af stor knallert afhængig af den pågældendes alder.